

banovine pomogao izgradnju i otvorio novo-uređeno Srednjoškolsko igralište u Klaićevoj ulici u Zagrebu (1. VI 1935).

koštura → *nosilac grupe*

koš, ① naprava u koju se ubacuje lopta; sastavljen od obruča i propusne mreže; postavljen tako da je gornji rub obruča 3,05 m iznad tla igrališta, a bliži unutrašnji rub je 15 cm od prednje strane ploče; mora biti u vodoravnom položaju i dobro pričvršćen za ploču (da ne vibrira); ② izraz za vrijednost pogotka. U košarci svaki pogodak iz igre vrijedi 2 koša, a pogodak iz slobodnog bacanja vrijedi 1 koš. Pobjeđuje ekipa koja je postigla veći broj koševa, a ne pogodaka.

koš-geter, košarkaš koji postiže najviše koševa; vrstan, uspješan strijelac.

koš-razlika, košarka: izraz za razliku između datih i primljenih koševa na jednoj utakmici (npr. 96:91 je pobjeda od 5 koševa razlike). Ako ne postoji k. tj. rezultat je izjednačen (npr. 86:86), igra se produženje za po 5 min, sve dok jedna ekipa ne postigne veći br. koševa.

košarka, sp. igra loptom između dviju ekipa, koje nastoje što više puta ubaciti loptu u protivnički koš. Igralište za k. je pravokutni podijeljen središnjom linijom na dva jednaka dijela. Granične linije igrališta su bočne i čeonice linije, od kojih najbliža prepreka izvan igrališta mora biti udaljena najmanje 1 m. Ispred čeonih linija iscrtan je prostor za slobodna bacanja. Krugovi su iscrtni na sredini igrališta i oko linije slobodnog bacanja. Iza čeonih linija postavljene su konstrukcije s pločama koje nadvisuju igralište. Ploča je pravokutni izrađen od pleskiglasa. Koš je pričvršćen na sredini donjeg dijela ploče, a sastoji se od metalnog obruča i mreže, koja je pri dnu sužena da za trenutak uspori loptu pri prolazu kroz nju. Uz bočnu liniju igrališta postavljen je zapisnički stol, s kojeg se rukovodi kronometrom, semaforom i uređajem 30 sek. Lopta za k. je okrugla i sastoji se od gumenog unutrašnjeg dijela i omotača od kože, sintetike ili gume. Ekipa se sastoji od 10 igrača (odn. 12 na turnirima), od kojih je jedan kapetan, zatim trenera i pomoćnika trenera. Na igralištu istodobno u igri sudjeluje po 5 igrača sa svake strane, a ostali sjede na klupi za zamjene. Trener može za vrijeme prekida zamjenjivati igrače u igri zamjenicima. Igrači nose kratke gaćice i majice bez rukava, koje s prednje i stražnje strane imaju broj. Utakmicu vode prvi i drugi sudac u trajanju 2×20 min čiste igre. Između poluvremena je odmor od 10 min. Ako na kraju obje ekipe postignu isti br. koševa, igra se produžuje za po 5 min, sve dok jedna ekipa ne postigne veći br. koševa. Prije početka utakmice i prije prvog produžetka ekipe biraju strane, a na početku drugog poluvremena i svakog novog produžetka mijenjaju strane. Odmor između produžetaka je 2 min. U toku poluvremena svaka ekipa ima pravo na dva tajm-auta. Igru otvara prvi sudac podbacivanjem lopte na sredini terena. Za loptu se bore po jedan igrač iz svake ekipe. U toku igre lopta se može dodavati, hvatati, bacati, kotrljati i voditi (poigravati), i to u bilo kojem smjeru, izuzev vraćanja iz prednjeg u stražnje polje. Igrač koji nosi loptu smije nogom dodirnuti tlo najviše dva puta, a zatim je mora dodati, odn. baciti na koš. U kretanju igrač može voditi (poigravati) loptu, pri čemu br. koraka između pojedinih odskoka lopte o tlo nije određen. Igrač koji s loptom stoji u mjestu može s istom nogom istupiti jednom ili više puta u bilo kojem

smjeru, pri čemu druga noga mora biti u neprekidnom kontaktu s tлом (pivotiranje). Prekršaj je udariti loptu nogom ili pesnicom. Igraču je zabranjeno sudarati se, gurati i udarati protivnika ili sprečavati mu kretanje. Zbog takvih prijestupa i zbog nesp. ponašanja dosuđuju se prekršaji, a igraču koji ih je počinio, evidentiraju se u zapisniku utakmice lične ili tehn. greške. Poslije 5 grešaka igrač mora napustiti igru, a umjesto njega ulazi njegova zamjena. Slobodna bacanja izvode se uvijek poslije prekršaja nad igračem koji je bio u završnoj akciji bacanja u koš. Kada igrač jedne ekipe učine 8 ličnih grešaka, poslije svake sljedeće lične greške protivnička ekipa stječe pravo na dva slobodna bacanja, koja može zamijeniti za ubacivanje lopte sa strane. Kad lopta prijede graničnu liniju, vraća se u igru ubacivanjem, iza bočne linije. Ubacivanje mora biti izvedeno u 5 sek. Ekipa koja ima loptu, mora napad izvršiti u 30 sek. Igrač ne smije ostati duže od 3 sek u protivničkom prostoru slobodnog bacanja dok je njegova ekipa u napadu. Ekipa koja ima loptu može igrati u svom stražnjem polju najviše 10 sek. Pogodak u koš postignut je kad lopta ude odgoz u koš i ostane u mreži ili prođe kroz nju. Pogodak postignut iz igre vrijedi dva poena, a iz slobodnog bacanja jedan poen. Nakon postignutog pogotka loptu uvodi u igru bilo koji igrač, s bilo kojim mjestu iza čeonice linije gdje je postignut pogodak. Brigu nad razvojem k. u svijetu vodi FIBA, a u nas Košarkaški savez Jugoslavije. K. je olimp. disciplina od 1936. Od 1950 igraju se amaterska PS za muškarce, od 1953 za žene; PE za muškarce igra se od 1935, za žene od 1938. Svake godine se održava Interkontinentalni kup, te Kup prvaka Evrope i Kup pobjednika kupova Evrope za klupske ekipe. Svake druge godine održavaju se PE nac. omladinskih i kadetskih muških i ženskih reprezentacija.

Košarkaški savez Jugoslavije, udruženje republičkih i pokrajinskih košarkaških saveza, osn. 1948 u Beogradu; član je SFJK, JOK i FIBA; preko svojih organa i radnih tijela brine se o općem razvoju košarke u nas, organizira i rukovodi natjecanja za PJ i održava međ. veze.

Košava, sp. zrakoplovstvo: jugosl. visokosposobna dvosjeda jedrilica drvene konstrukcije koju su 1953 konstruirali inženjeri Miloš Ilić i Adrijan Kisovec. Sa K. su Z. Rain i B. Komac osvojili titule svj. prvaka (1954), a 1956 Z. Rain sa V. Stepanovićem na PS drugo mjesto. Cvetka Klančnik i Silva Trauner postigle su brziinski SR u trokutu 100 km.

Košević, Slaviša (1904–67), sudac okrugsog suda; sp. radnik. Predsjednik Nogometnog podsava Karlovac, član Predsjedništva Nogometnog saveza Hrvatske. Zaslužan za omasovljenje i unapređenje nogometa u Lici, Baniji i Kordunu.

Košćak, Mladen (1936), ekonomist; nogometni reprezentativac sa 4 nastupa, član NK Dinamo (Zagreb), zaslužni sportaš Jugoslavije. Sudjelovao na Ol 1956 (srebrna medalja). Dobitnik srebrne plakete NSJ.

Košćec, Nikola (1872–1966), apotekar; mačevalac, biciklist i sp. gimnastičar. Na biciklističkoj utrci 1897 u Ljubljani osvojio srebrni lovor-vijenac. Jedan od prvih mačevalaca u Zagrebu.

košenje (križanje), način jedrenja uz vjetar kada se cilj nalazi u smjeru odakle puše vjetar; jedri se cik-cak u više letova, naizmjenice s desnim i lijevim uzdama.

Košir, Fedor (1908–70), republički javni pravobranilac; u mladosti se bavio skijanjem, planinarstvom i alpinizmom; 18 god. predsjednik Planinske zveze Slovenije. Za to vrijeme u Sloveniji su obnovljena 63 planinarska društva i izgrađeno 86 planinarskih domova. Dobitnik Bloudekove nagrade Saveza za tjelesnu kulturu Slovenije (1966).

Košničar, Milan (1927), sp. radnik. God. 1977 obranio doktorsku disertaciju „Pedagoška i kineziološka valorizacija Sportske olimpijade školske omladine Vojvodine“. Bavio se gimnastikom, atletikom, odbojkom i nogometom; bio trener za gimnastiku i odbojku i načelnik DTV Partizan u Kikindi i Zrenjaninu; član Predsjedništva SOFK Vojvodine. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Nagrade „Jovan Mikić-Spartak“ SOFK Vojvodine (1969). Napisao: *Fizičko vaspitanje učenika od I do IV razreda osnovne škole*, Beograd 1967; *Osnove teorije fizičke kulture*, Novi Sad 1977; *Osnove teorije i metodike sportskog treninga* (sa M. Pavlovićem), Novi Sad 1981.

koštador, boćanje: naziv za igrača koji u ekipi pretežno koristi tehniku bližavanja, valjanja.

koštivanje, boćanje: naziv za bližavanje; osnovni element tehnike u obliku kotrljanja ili valjanja boće.

Košta, Anđelko (1927–76), pilot Jugoslovenskog ratnog zrakoplovstva i sp. radnik; sudionik NOR (borac Zagrebačkog partizanskog odreda). Bio nastavnik letenja u Aero klubu Zadar, a od 1969 i njegov predsjednik; međ. sudac za figurno letenje.

kote, kendo: zaštitne rukavice od kože i platna, postavljene pamukom. One štite šake od snažnih udara bambusova mača. Udarac po rukavicama donosi bod.

kote gaeshi, aikido: obrambena tehnika koja se sastoji od okretanja zglatava šake prema van, kad protivnik drži ruke borca. Time se protivnika izbacuje iz ravnoteže i obara na tlo.

kotrljanje, ① boćanje: bližanje, jedan od osnovnih elemenata tehnike; pri k. izbačena se boća kreće prema balinu, a igrač nastoji da je baci tako, da se zaustavi što bliže; ② nastava tjel. odgoja: niz povezanih vježbi spretnosti; vježba u kojoj se tijelo okreće više puta uzastopno oko uzdužne osi udesno ili ulijevo, po ravnoj ili strmoj podlozi.

Kotur, sp. ribolov: čekrk, rola, valjak na koji se namata uzica pri udičarenju, pričvršćuje se na prut. Osnovni dijelovi: bubanj (kalem) i ručica. Tipovi: obični k.; prijenosnik (multiplikator, jednim okretanjem ručice bubanj se okrene četiri puta; služi za ribolov na snažne grabljivice); stacionarni (otvoreni ili zatvoreni; bubanj je nepomičan); automatski (kombinacija prijenosnika i stacionarnog k.). Za udičarenje mušicom koristi se obični (rotacijski) k. bez prijenosa ili automatski koji ima uređaj za povratno namatanje uzice.

KOTUR

